

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง รูปแบบและแหล่งช่วยเหลือผู้ติดสารเสพติด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คิดแก้ไข ห่วงไกลยาเสพติด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง รูปแบบและแหล่งช่วยเหลือผู้ติดสารเสพติด
 รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

รูปแบบการฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด

๑. การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบชุมชนบำบัด
๒. การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบFAST model
๓. การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบกาย จิต สังคมบำบัด
๔. การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบจิราสา
๕. โปรแกรมสำนักงานคุมประพฤติ

รูปแบบ	เวลาทั้งหมด	ระยะเวลา	กิจกรรม	แหล่งช่วยเหลือหรือฟื้นฟู
การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) (สร้างชุมชนจำลอง เน้นกระบวนการสำคัญ คือ ๑. กลุ่มเพื่อให้ช่วยเหลือตนเอง ๒. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๓. การเรียนรู้ทางสังคมและคุณธรรม)	๑๙ เดือน	ระยะที่ ๑ (๑ เดือน)	<u>ขั้นสมัครใจรับการบำบัดฟื้นฟู</u> - ปฐมนิเทศผู้เข้าการรักษา	ศูนย์ฟื้นฟูผู้สมรรถภาพผู้ติดสารเสพติดลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
		ระยะที่ ๒ (๙ เดือน)	<u>การบำบัดฟื้นฟู</u> - ยินยอมพักในสถานบำบัด - กิจกรรมเพื่อค้นพบตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	
		ระยะที่ ๓ (๙ เดือน)	<u>การกลับสู่สังคม</u> (ช่วงละ ๓ เดือน) - เตรียมตัวเผชิญโลกภายนอก - เผชิญโลกภายนอก (กลับมาค้างที่สถานบำบัด) - เผชิญชีวิตจริง(อยู่กับครอบครัว, กลับสถานบำบัด ๑ ครั้ง/สัปดาห์)	

รูปแบบ	เวลาทั้งหมด	ระยะเวลา	กิจกรรม	แหล่งช่วยเหลือหรือฟื้นฟู
การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบFAST model (F: ครอบครัว (Family) ครอบครัวจะเข้ามามีส่วนร่วมการบำบัดรักษา A: <u>กิจกรรมทางเลือกในการบำบัด (Alternative Treatment Activities)</u> ใช้กิจกรรม ทางเลือกในการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมกับผู้ป่วยตามสภาพความเป็นอยู่จริง ๆ S : <u>การช่วยตนเอง (Self-help)</u> เรียนรู้และบำบัดรักษาทางกาย จิตสังคม โดยปรับสภาพทั้งพฤติกรรม เจตคติ ความรู้สึก และการสร้างสัมพันธภาพ T : <u>ชุมชนบำบัด (Therapeutic Community)</u> มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าทางสังคม)	๑๒ เดือน	๔ เดือน	- กิจกรรมบังคับ ๑.กฎระเบียบ ๒.กิจกรรมงานบำบัด ๓.กิจกรรมกลุ่มบำบัด - กิจกรรมเลือก ๑.กิจกรรมการฝึกอาชีพ ๒.กิจกรรมชมรมที่ผ่อนคลาย ๓.กิจกรรมการศึกษา	- สถาบันัญญารักษ์ - สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดสารเสพติด กองทัพบก และกองทัพเรือ - กองร้อยอาสารักษาดินแดน
		๘ เดือน	ติดตามผลการรักษา - ตรวจปัสสาวะ - ประเมินสภาพร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรม - ให้คำแนะนำ หรือปรึกษา ข้อมูลที่เป็นประโยชน์	
การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบกาย จิต สังคมบำบัด	๑๒ เดือน	ระยะที่ ๑ (๔ เดือน) ระยะเข้มข้น Intensive Phase หรือ Intensive	- <u>การให้คำปรึกษารายบุคคล/ครอบครัว (Individual / Conjoint Sessions)</u>	- ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดสารเสพติดในสังกัดกรมการแพทย์ - โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลชุมชน

รูปแบบ	เวลาทั้งหมด	ระยะเวลา	กิจกรรม	แหล่งช่วยเหลือหรือฟื้นฟู
		Outpatient Program	๑. Individual Session เป็นการให้คำปรึกษาเฉพาะผู้ป่วยเท่านั้น ๒. Conjoint Session เป็นการให้คำปรึกษาสำหรับญาติ โดยมีผู้ป่วยร่วมฟังอยู่ด้วย เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา - <u>กลุ่มฝึกทักษะการเลิกเสพยาระยะเริ่มต้น (Early Recovery Skill Group)</u> - <u>กลุ่มป้องกันการหวนกลับไปเสพยาซ้ำ (Relapse Prevention Group)</u> เป็นการให้ความรู้ผู้ป่วยด้านการปรับตัวทางจิตสังคม (Psychosocial Skills) เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนบุคลิกและวิธีการดำเนินชีวิต - <u>กลุ่มให้ความรู้แก่ครอบครัว (Family Education Group)</u>	
		ระยะที่ ๒ (๘ เดือน) After Care Program หรือ Supportive Phase	กิจกรรมสำคัญมี ๒ อย่าง - กลุ่มระดับประคองทางสังคม (Social Support Group) - การตรวจปัสสาวะ	
การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดแบบจิราสา	๓-๔ เดือน	-	- ผู้ป่วยในหรือนอกก็ได้ - ผู้ให้การรักษาเป็นผู้ที่ผ่านหลักสูตรเวชศาสตร์ฟื้นฟู	-สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดสารเสพติด กองทัพอากาศ

รูปแบบ	เวลาทั้งหมด	ระยะเวลา	กิจกรรม	แหล่งช่วยเหลือหรือฟื้นฟู
			- ผู้คนหลากหลายแนวในการช่วยเหลือฟื้นฟู	
โปรแกรมสำนักงานคุมประพฤติ	-	-	-กำหนดการรายงานตัวเป็นระยะ -เข้าร่วมกิจกรรมตามที่สำนักงานคุมประพฤติกำหนด - โปรแกรมสำหรับผู้ที่ได้รับโทษทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด	กรมราชทัณฑ์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- การบังคับใช้กฎหมาย
 - สำนักตำรวจแห่งชาติ
- การควบคุมตัวระหว่างการพิสูจน์
 - กรมราชทัณฑ์
 - กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก
- การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดสารเสพติด
 - กรมคุมประพฤติ**
 - กองทัพอากาศ
 - กองทัพบก
 - กองทัพเรือ
 - กรมการปกครอง
 - กรมการแพทย์

หน่วยงานที่ให้คำปรึกษาเรื่องยาเสพติด

- สถาบันธัญญารักษ์ (สายด่วน ๑๑๖๕)
- กรมสุขภาพจิต (สายด่วน ๑๑๖๕)

หน่วยงานที่บำบัดรักษายาเสพติด

- โรงพยาบาลประจำจังหวัดทุกแห่ง
- คลินิกยาเสพติด ๑๕ แห่งและศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๐ แห่ง ของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

สถานที่จำหน่ายชุดตรวจยาเสพติด

- องค์การเภสัชกรรม
- ร้านขายยาองค์การเภสัชกรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวม ๑๐ แห่ง
- องค์การเภสัชกรรม สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สาขาภาคใต้ สาขาภาคเหนือ

แหล่งอ้างอิง

กรมคุมประพฤติ. (๒๕๕๘). คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัว (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑). สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม(online)

กรมประชาสัมพันธ์.(๒๕๕๗).ความรู้ทั่วไป ยาเสพติด. <http://www.prd.go.th>

พรสุข หุ่นรินทร์ ประภาเพ็ญ สุวรรณ สุรีย์พันธุ์ วรพงษ์ธร และดร.อนันต์ มลารัตน์. **คู่มือครู อจท.**

ใช้ประกอบคู่มือหนังสือเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพฯ :

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด

<https://www.oncb.go.th/Pages/home.aspx>